

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W KIELCACH**

Kielce, dnia 22 sierpnia 2022 r.

WOO-III.411.22.2022.MK

Burmistrz Miasta i Gminy Busko - Zdrój

W odpowiedzi na pismo znak: RSID.061.1.75.2021 z dnia 21 lipca 2022 r. w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn. **„Strategia Rozwoju Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska na lata 2022-2027”** przygotowanej w Partnerstwie przez **Miasto i Gminę Busko – Zdrój, Miasto i Gminę Kazimierza Wielka, Miasto i Gminę Pińczów, Gminę Solec – Zdrój, Powiat Buski oraz Powiat Kazimierski**, na podstawie art. 53 w związku z art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) po przeanalizowaniu przedstawionych materiałów **uzgadniam** następujący zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Treść prognozy powinna być zgodna ze wskazaniem zawartymi w art. 51 ww. ustawy. Żaden z elementów zawartych w tym artykule nie może zostać pominięty w treści opracowywanej prognozy. W przypadku braku odniesienia się do wymienionych przez ustawodawcę wymogów dla projektu dokumentu, autor prognozy powinien zawrzeć informację w tym zakresie wraz z jej uzasadnieniem. Lokalizację planowanych zadań zaleca się przedstawić na załączniku graficznym na tle form ochrony przyrody w celu umożliwienia zidentyfikowania potencjalnych oddziaływań o charakterze przestrzennym.

Analizie należy poddać w szczególności następujące kwestie:

1. W prognozie należy scharakteryzować zasoby przyrodnicze i ocenić aktualny stan środowiska na terenie objętym opracowaniem projektu dokumentu. Na tej podstawie należy określić aktualne uwarunkowania środowiskowe w kontekście możliwości realizacji proponowanych zadań inwestycyjnych, mając na uwadze zasadę zrównoważonego rozwoju, w tym konieczność utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska. Szczególną uwagę należy przyłożyć do kompleksowości analiz, które powinny obejmować wszystkie istotne środowiskowe i antropogeniczne uwarunkowania oraz zachodzące pomiędzy nimi relacje na terenie objętym opracowaniem.
2. Należy dokonać analizy i oceny wpływu realizacji założeń projektu dokumentu na wszystkie elementy środowiska, ze wskazaniem w jaki sposób i w jakiej skali przyjęte rozwiązania przekształcą środowisko oraz czy i w jakim stopniu mogą spowodować negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę. Z przedstawionych materiałów wynika, że projekt dokumentu wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć, wskazanych

w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.). Analiza i ocena oddziaływań przede wszystkim powinna odnieść się do ww. przedsięwzięć. Należy także przeanalizować oddziaływania skumulowane, biorąc pod uwagę istniejące i planowane działania inwestycyjne oraz zaproponować stosowne rozwiązania chroniące środowisko. Ponadto w przypadku przedsięwzięć, w stosunku do których zostały już przeprowadzone (lub są w trakcie) postępowania w sprawie oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko w ramach procedury uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, wskazane jest odpowiednie wykorzystanie wyników tych ocen w prognozie. W przypadku gdy nie jest znana szczegółowa lokalizacja planowanych zamierzeń, w prognozie należy uwzględnić zapisy stosowne do specyfiki danego przedsięwzięcia, w tym działania minimalizujące negatywne oddziaływania na środowisko, które powinny być odpowiednio uwzględnione w projekcie dokumentu.

3. W celu dokładnej diagnozy uwarunkowań terenów poszczególnych gmin i powiatów wchodzących w skład Obszaru Strategicznej Interwencji Świętokrzyskie Uzdrawiska z projektami strategicznymi wskazanymi w projekcie dokumentu należałoby przedstawić część opisową i graficzną poszczególnych operatów uzdrowiskowych obejmujących mapy obszarów uzdrowiskowych z zaznaczeniem poszczególnych stref ochrony uzdrowiskowej (A, B i C), gdyż w poszczególnych strefach obowiązują różne zakazy w myśl ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1301).
4. W zakresie planowanych zadań dotyczących realizacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii (oze) zapisy prognozy oraz projektu dokumentu powinny jednoznacznie wskazać rodzaj dopuszczonych instalacji (np. geotermia, elektrownie wiatrowe, systemy fotowoltaiczne, biogazownie, elektrownie wodne). W prognozie należy ocenić wpływ realizacji instalacji oze (każdego rodzaju) na środowisko, w tym na migrację ptaków i innych gatunków zwierząt, drożność korytarzy ekologicznych oraz zdrowie ludzi. Ponadto jeżeli ustalenia dokumentu dopuszczają budowę farm fotowoltaicznych, należy przeanalizować wpływ tych obiektów związany z przekształceniem terenu, wycinką drzew i krzewów oraz oddziaływanie farm na świat zwierząt (przekształcenie warunków siedliskowych, bariery migracyjne, efekt lustra, efekt termiczny itp.).
5. W związku z budową planowanych zbiorników wodnych w prognozie należy dokonać opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określenie zmian spowodowanych realizacją planowanych zadań, które mogą zaistnieć w przyszłości. Prognoza powinna umożliwić identyfikację na jak najwcześniejszym etapie potencjalnych kolizji z obszarami chronionymi. Szczególną uwagę należy podczas oceny poświęcić ekosystemom, siedliskom i gatunkom zależnym od wody. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit d ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), w prognozie należy również przeanalizować i ocenić czy projekt dokumentu uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym. Między innymi, istotne jest przeprowadzenie analizy czy i w jaki sposób w projekcie dokumentu zostały uwzględnione cele środowiskowe określone w aktualizacji „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 1911 ze zm.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1958).

W wyniku realizacji działań związanych bezpośrednio z gospodarką wodną oraz ingerencją w wody powierzchniowe i podziemne (budowa zbiorników wodnych), należy spodziewać się oddziaływań wpływających na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych dla obszarów chronionych. W związku z powyższym należy dokonać stosownej analizy adekwatnej do zakresu i stopnia szczegółowości prognozowanego dokumentu. Oznacza to, że inwestycje posiadające konkretne lokalizacje powinny być ocenione zgodnie z ich przewidywanym oddziaływaniem na konkretne jednolite części wód i wskazane dla nich cele środowiskowe. Dodatkowo, w analizie należy uwzględnić odcinki rzek priorytetowe dla udroźnienia ciągłości morfologicznej w kontekście osiągnięcia dobrego stanu i potencjału jednolitych części wód powierzchniowych.

6. Należy dokonać analizy i oceny wpływu realizacji zadań inwestycyjnych, wskazanych w projekcie dokumentu, na stan i funkcjonowanie form ochrony przyrody, w rozumieniu art. 6 ust 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r., poz. 916) występujących na przedmiotowym terenie, takich jak:
 - rezerwy przyrody: Skowronno, Pieczyska, Wroni Dół, Polana Polichno, Krzyżanowice, Grabowiec i Owczary;
 - Szaniecki Park Krajobrazowy, dla którego warunki ochrony określa uchwała Nr XLIX/875/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Szanieckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r., poz. 3149 z późn. zm.);
 - Nadnidziański Park Krajobrazowy, dla którego warunki ochrony określa uchwała Nr XLIX/874/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r., poz. 3148 z późn. zm.);
 - Kozubowski Park Krajobrazowy, dla którego warunki ochrony określa uchwała Nr XLIX/876/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie utworzenia Kozubowskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Święt. z 2014 r., poz. 3150 z późn. zm.);
 - Nadnidziański Obszar Chronionego Krajobrazu, położony na terenie otuliny Nadnidziańskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązuje uchwała Nr XLIX/882/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Nadnidziańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3156);
 - Kozubowski Obszar Chronionego Krajobrazu, położony na terenie otuliny Kozubowskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązuje uchwała Nr XLIX/884/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Kozubowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3158);
 - Szaniecki Obszar Chronionego Krajobrazu, położony na terenie otuliny Szanieckiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązuje uchwała Nr XLIX/883/14 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 13 listopada 2014 r. w sprawie Szanieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. poz. 3157);
 - Solecko – Pacanowski Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązują warunki ochrony określone w uchwale Nr XXXV/621/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

- z dnia 23 września 2013 r. dotyczącej wyznaczenia Solecko – Pacanowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3313);
- Miechowsko – Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu, dla którego obowiązują warunki ochrony określone w uchwale Nr XXXV/622/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącej wyznaczenia Miechowsko – Działoszyckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 3314);
 - obszary Natura 2000: Ostoja Szaniecko – Solecka PLH260034, Ostoja Nidziańska PLH260003, Ostoja Kozubowska PLH260029 i Dolina Nidy PLB260001;
 - użytki ekologiczne;
 - stanowiska dokumentacyjne;
 - pomniki przyrody.

Dla obszarów Natura 2000 Ostoja Nidziańska i Dolina Nidy obowiązuje rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 września 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja Nidziańska PLH260003 (Dz. U. poz. 1766), zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Nidziańska PLH 260003 (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 1479, z późn. zm.), zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Nidy PLB260001 (Dz. Urz. Woj. Świąt. poz. 1477, z późn. zm.).

W odniesieniu do parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu – należy przeanalizować czy i w jakim stopniu realizacja projektu dokumentu będzie oddziaływać na te formy ochrony przyrody w kontekście celów ochrony parku krajobrazowego, a w przypadku obszarów chronionego krajobrazu działań w zakresie czynnej ochrony ekosystemów, a także obowiązujących zakazów w tych obszarach oraz możliwości zastosowania odstępstw od zakazów w sytuacji kolizji planowanych w projekcie Strategii zadań z zakazami.

Dla obszarów Natura 2000 zastosowanie mają przepisy art. 33 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. W prognozie należy ocenić wpływ założeń projektu dokumentu na stan i funkcjonowanie obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w szczególności na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów i powiązania z innymi obszarami. Przy analizach dotyczących wpływu na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, koniecznym jest wskazanie nie tylko samego charakteru oddziaływań, ale również określenie czy są one znaczące. Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody projekt dokumentu nie może zostać przyjęty, jeżeli ze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wynika, że jego realizacja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszary Natura 2000, a nie zostaną spełnione łącznie wszystkie przesłanki, o których mowa w art. 34 ustawy o ochronie przyrody. W przypadku stwierdzenia takich oddziaływań należy zatem zbadać i opisać w prognozie kwestię wypełnienia ww. przesłanek. W odniesieniu do rezerwatów przyrody należy dokonać analizy czy realizacja projektu dokumentu nie naruszy warunków ochrony ww. rezerwatów, w tym zakazów określonych w art. 15 ustawy o ochronie przyrody. Ponadto w prognozie należy również ocenić czy i w jakim stopniu realizacja założeń powyższego dokumentu będzie oddziaływać na użytki ekologiczne, stanowiska dokumentacyjne oraz pomniki przyrody.

Jednocześnie informację, że dane w zakresie obowiązujących przepisów dotyczących form ochrony przyrody dostępne są na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Kielcach, w zakładce *Co robimy, Ochrona przyrody, Formy ochrony przyrody*, a także w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (<http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>). Dane natomiast dotyczące występowania i rozmieszczenia przedmiotów ochrony w ww. obszarach Natura 2000, a także dotyczące pozostałych form ochrony przyrody, można również uzyskać na wniosek o udostępnieniu informacji o środowisku na zasadach przewidzianych przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...).

7. Wymagana jest także analiza i ocena skutków realizacji projektu dokumentu na środowisko, szczególnie w kwestiach:

- ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, w szczególności biorąc pod uwagę zapewnienie ciągłości istnienia tych gatunków wraz z ich siedliskami. Przeanalizować należy wpływ realizacji projektu dokumentu m.in. w zakresie prowadzenia prac termomodernizacyjnych na gatunki ptaków i nietoperzy, ich miejsca lęgowe, uwzględniając rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183 z późn. zm.) oraz zakazy określone w art. 52 ustawy o ochronie przyrody. Ponadto informuję, że na stronie internetowej Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska dostępne są wytyczne w zakresie prowadzenia prac budowlanych z uwzględnieniem ochrony ptaków i nietoperzy, co powinno być uwzględnione w zapisach projektu dokumentu;
- ochrony różnorodności biologicznej, w tym ochrony dolin cieków powierzchniowych, ekosystemów leśnych, ekosystemów wodno-błotnych, terenów zieleni;
- ochrony drożności korytarzy ekologicznych, w tym południowo-centralnego pn. Dolina Nidy (KPdC-4C);
- ochrony zdrowia ludzi oraz jakości życia mieszkańców;
- ochrony gleb i rzeźby terenu;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, w tym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 Niecka Miechowska (część SE), a także ujęć wód podziemnych i ich stref ochronnych;
- ochrony przed powodzią i podtopieniami;
- ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, wibracjami oraz polami elektromagnetycznymi;
- ochrony krajobrazu, w tym jego wartości ekologicznych, estetycznych i kulturowych mając na uwadze zachowanie i utrzymywanie ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu;
- ochrony klimatu, m.in. w zakresie analizy założeń projektu dokumentu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do tych zmian (dotyczące np: wdrażania tzw. infrastruktury zielonej i błękitnej na terenach zurbanizowanych, ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zwłaszcza niską emisją i podnoszenia efektywności energetycznej obiektów);
- zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych lub roztopowych, a także wymogu ich oczyszczania biorąc pod uwagę sposób, rodzaj terenu oraz jakość wód odprowadzanych do odbiornika;
- gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku;

- ochrony przed ryzykiem wystąpienia poważnych awarii dla ludzi i środowiska.
6. Zgodnie z ustawą o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) w prognozie należy przedstawić:
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie jak również kompensację przyrodniczą w przypadku prognozowanych negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na przyrodę, mogących być rezultatem realizacji dokumentu, zaproponowane działania muszą być poprzedzone szczegółowymi analizami i poparte wnioskami z tych analiz,
 - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku takich rozwiązań.
7. Prognoza powinna zawierać rzetelnie sporządzone streszczenie w języku niespecjalistycznym, w celu przedstawienia każdemu kto jest zainteresowany, a nie posiada specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony środowiska, informacji na temat ustaleń projektu dokumentu i prognozy, a przede wszystkim dotyczących ewentualnych skutków dla środowiska jakie mogą wynikać z realizacji postanowień dokumentu.
8. Informacje zawarte w prognozie powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane m.in. do zawartości i stopnia szczegółowości projektu dokumentu. Ponadto, zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) w prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania.
9. Zgodnie z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), organ opracowujący projekt dokumentu bierze pod uwagę ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko. Przedstawione w prognozie metody i częstotliwość monitoringu powinny być opracowane w sposób pozwalający na ocenę rzeczywistego wpływu realizacji założeń dokumentu na środowisko oraz na ocenę skuteczności zaproponowanych działań minimalizujących. Zatem w projekcie należy uwzględnić ustalenia wynikające z prognozy, które określają warunki realizacji dokumentu pozwalające na uzyskanie optymalnych efektów w zakresie ochrony środowiska.

Prognoza oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. g ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...) powinna zawierać datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów. W oparciu o art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ww. ustawy prognoza powinna również zawierać oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów - kierującego tym zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 tej ustawy. Oświadczenie, które stanowi załącznik do prognozy, powinno zawierać klauzulę, o której mowa w art. 74a ust. 3 cyt. ustawy oraz być opatrzone stosownym podpisem autora prognozy lub kierującego zespołem autorów prognozy.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 ww. ustawy, organ opracowujący projekt dokumentu poddaje projekt wraz z prognozą oddziaływania na środowisko **opiniowaniu** przez właściwe organy,

w tym przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. W celu zaopiniowania projekt dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko należy przedłożyć w wersji papierowej oraz w wersji elektronicznej (płyta CD).

Małgorzata Olesińska
p. o. Zastępcy Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska
Regionalnego Konserwatora Przyrody
w Kielcach
/-podpisany cyfrowo/

Otrzymują:

1. Adresat - przedłożenie elektroniczne ePUAP
2. aa.